

stane, na drevesni skorji dostikrat boleznj napravi. Gnoj na okrožnikih okoli dreves bi se debela nikdar ne smel dotikati.

Kako dolgo se dajo deteljišča za košnjo ali pašo z koristijo rabiti.

M. Kakor hitro se na deteljišču začne slabšeje travine sorte na škodo boljših zarezati in širiti, in se manj in slabšeje krme pridela, se mora deteljišče preorati. Kakoršna je zemlja, vrstitev setve in pa živinoreja, taka je tudi trpežnost deteljišča. Če se preveč plevela med deteljo ne zaredi, trpi deteljišče navadne slovenske detelje 3—6 let. Kdor hoče deteljo več let kositi, temu je svetovati, da prvo leto kolikor mogoče zgodaj, vsaj pred polnim cvetom, deteljo pokosi. Navadna detelja ima sploh triletno trpežnost. Če se pa vsakokrat pred cvetom pokosi, zamore se 4, 5, celo 6 let vzdržati. Ko se potem njiva preorje, detelja hitro iz polja premine in tako tudi razne trave, če se le z oranjem do jeseni ne čaka, ampak brž po košnji njiva plitvo preorje, povlači in potem jeseni pred zimsko setvijo preorje. Ako se med ozimino trava, ki se njej pasji rep pravi, pokaže, to ni v nobeno škodo, ker ta trava zarodi lepo seme, katero se iz žita, ker je dosti drobnejše, lahko izrešatati da. Ako se po detelji hoče oves sejati, se mora deteljišče jeseni orati in spomladi zopet preorati, in potem še le z ovsem presejati. Tudi ovsu pasji rep ni na škodo marveč še le na korist. Če se pa med oves še grahorica seje, mu pasji rep pridelek le še povišuje. Na vsak način pa tretje leto po detelji vsa trava iz njive premine.

Način, žizke iz žitnic in škodnjev pregnati.

M. Če se je v škodnju črni žizek naselil in zaredil, ga preženemo, ako pod pometemo in škodnj dobro prevetrimo. Potem se nalomi zelenega vejevja z listjem vred in po tleh položi in na to se snopje na škodnju vplasti. Na žitnicah je pa navadni hmelj, kakor se ga jesen po grmovju dosti dobiva, najboljši pomoček zoper ta mrčes. Hmelja se po kotih, špranjah, tramovju in razpokah, kolikor mogoče, potakne in potrosi in žizki bodo kmalu se poslovili. Naj je že črni ali beli žizek, nobeden hmeljevega duha ne more prenašati. Kolikor več hmelja po žitnici, toliko gotovejši učinek.

Slivne koščice svinjam hud strup.

M. Znano je, da kрмаd rada slivne in sploh vse druge ovočne koščice hrusta. Merno vžite njej tudi nič ne škodujejo, prekmerno vžite pa njej zamorejo hud strup postati. Koščice imajo namreč nekaj hudega strupa, pruske kisline (Blausäure) v sebi, ki je živalskemu telesu smrtna. Ako tedaj svinje veliko takih koščic povžijejo, se lahko ostrupijo, začne silno bljuvati, postanejo mrtvoudne in slednjič poginejo. Posebno v slivovih letinah gre toraj na svinje v tem oziru pazko imeti, da ne pridejo do preveč slivovih koščic.

Sejmovi na Štajerskem 1. avgusta v Gomilcah in v Prepoli. — 2. avg. pri sv. Lenartu v Slov. goricah. — 4. avg. pri št. Ilu pri Schwarzensteinu. — 5. avg. pri sv. Janži pod Arnivežem, v Kaniži, v Loki in v Trbovljah.

Sejmovi na Koroškem. 4. avg. v Kotičah. 5. avg. v Blatnici na planini, pri sv. Lovrencu v Ziljski dolini. 6. avg. v Logavi. 10. avg. v Sirnici, pri šent Lenartu, pri sv. Lovrencu pri Reichenavi. 14. avg. v Belaku. 16. avg. v Hüttenbergu. 21. avg. v Lesniku in v Konatičah. 22. avg. v Logavi. 24. avg. v Lobodu, v šent Ožbaldu, v Frežah, v Feldkirchenu in v Bleibergu. 27. avg. v Malem šent Pavlu. 28. avg. v Črnem.

Dopisi.

Iz celjske okolice. (Okr. zastop celjski. — Nesreča.) Poglavitno delovanje okr. zastopov obstoji v oskrbljevanju in vzdrževanju o krajnih cest. Da pri tem poslovanju ne gledajo toliko na praktičnost in potrebo je zadosti znano; kajti pri tolikih stroških in obilnih davkih so okr. ceste večji del še grozno slabe. Zdi se nam, da si hoče celjski okr. zastop privilegij za nepraktičnost prisvojiti. „Sl. Gosp.“ je že objavil, da je letos celjski okr. zastop dal „Turkov“ most popraviti, kar je bilo silno potrebno — vsaj stoji tudi lepe denarje. Kar pa potrebno ni bilo, kar je nepraktično, in celo nevarno, to je razdeljenje komaj 3 seznje širokega mosta na dve polovici. Po sredi namreč ležijo in so z močnimi železnimi žrebli pribiti $\frac{1}{2}$ črevlja široki in $\frac{1}{4}$ čr. debeli hlodi. Na južni strani mosta — na levi Voglajni — je za strelaj daleč „Turkov“ mlin, pot v Voglajno in še k drugej hiši, tudi cesta v hosto in k vinogradom. Ker je pa most pregrajen, potrebujejo vozovi bolj široke ceste, da v pregrajo ne zadevajo in ker tudi cesta proti mlinu nekaj visi, dal je celjski okr. zastop 2 črevlja visoko škarpo napraviti in je ž njo pot zaprl do mlina, do vode, do vinogradov itd. — Pa za to nepostavno in samovoljno delo si bodo dotični sosedi in sr. zastop Teharski vedeli pravico najti. Gromska pištola! S zidanjem omenjene škarpe je tudi velika nesreča in žalostna prigodba v tesni zvezi; 17. jul. popoldne se je blizu škarpe igralo več otrok. Težek voz pridrdra črez most in pritisne 2 $\frac{1}{2}$ leta starega sina teharskega g. učitelja na kup kamenja, ki je na cesti ležal, in kterege se otrok ni mogel izogniti, tako, da je drugi dan umrl. Sploh se govori, da razen nepotrebne zidanja škarpe je nesreče kriva nepazljivost otrokove varhinje in pa nemarnost voznika, ki je na vozu sedel. Koliko je eden ali drug kriv, to bo sodnijska preiskava pokazala!

Iz Marnberga. (Strašna nesreča) se je 18. jul. pri nas prigodila. Ob 5. uri popoldne se prikaže črna megla; začelo je dežiti, bliskati in grometi. Delavci so iz njiv bežali pod kozolce,

kojih je na našem polju mnogo postavljenih. Tudi pastirji so s svojo živino pod streho pribežali. Pod Kacijanerjevimi kozolcem je bilo 12 ljudi in 5 krav. Naenkrat hudo zagromi in strela udari v kozole, raztrga streho, gre nekoliko po slemenu in od slemena šine v krave in ljudi. Živina in ljudje, vse popada ometjeno na tla in detelja pod kozolcem raztrošena začne goreti. K sreči je trenutek poprej močen veter nekemu delavcu, ki je zraven drugih stal, slamnati klobuk odnesel in ko je mož nekoliko stopinj za njim letel, je udarilo. Ta je bil edini, ki je pri zavesti ostal. Ko je plamen zagledal, je priskočil in srečno pogasil; drugače bi zgoreli kozole in omamljeni ljudje. Ščasoma so se začeli zavedati, pa na noge skoro pol ure nobeden ni mogel stopiti. Polagoma so jim noge zopet oživele: ali žalibog ne vsem. Posestnik kozolca, pošteni tržan Kacijaner in njegov 5 let stari sin sta mrtva obležala in 8 let stara pastirica je tako hudo ranjena, da bo morebiti še dnes umrla. Tudi krave so vse mrtve obležale. Tri so bile Kacijanerjeve, dve pa nekega ubogega kočljara. Grozovito je bilo videti živino in ljudi mrtve poprek ležati. Očeta in sinčeka smo drugega zraven drugega na mrtvaški oder položili in črez dva dni pokopali.

Iz Svetinj. (Prazna šola.) Pri nas je nad 300 za šolo godnih otrok ali vrh vsega tega je vendar šola po letu večidel prazna. Nekdaj ko so duhovni gospodje šolo nadzorovali so se detca več brati, pisati in računati naučili kakor zdaj, zakaj? „Ker so bolj redno šolo obiskovali“. Gospod župnik so iz prižnice stariše opominjali, in ti so tudi svoje otroke, akoravno ne vsi, pa vendar z malimi izjemki v šolo pošiljali. Sedaj nadzoruje ali bi vsaj moral nadzorovati neki posvetnjak prej nemški kmet v gospodskih hlačah. Ta šolski prijatelj za šolo neizmerno veliko stori. Lansko leto je bila k sv. Mikložu procesija in so nekteri otroci izostali in se procesije zbog starišev najbrž udeležili. Gospod župnik so kmalu potem bili toženi, zakaj v delavnih procesije napovedujejo in s tem šolo praznijo. Letos pa takih ni in tudi duhovnik več ne nadzoruje, šola pa je še bolj prazna, kakor lani. Šolski krajni svet tukaj ničesar ne stori, čeravno dve dobri tretjini otrok brez poduka ostajete. Zakaj naš g. učitelj, ki je bil do letos za šolo tako vnet, proti temu ne ugovarja, nam ni znano!

Od Dravinje. (Škapulirska nedelja pri sv. Barbari.) Med vsemi cerkvami Konjiškega okraja je gotovo ena najlepših po stavbi svoji podružnica Čadramske lepe župnije, cerkev sv. Barbare, koja je, že za časa celjskih grofov, bila na prijaznem griču ravno na meji Konjiške in zdajne Čadramske fare postavljena. Ta cerkev je daleč okoli znana zavolj dobrih živinskih sejmov, koji se večkrat v letu na cerkvenem zemljišču imajo; znana je pa tudi zavolj shoda na škapulirsko nedeljo, o kateri se v slovesni procesiji sv. Rešnje

Telo okoli nosi pri za to pripravljenih altarjih, ktere domača dekleta lepo priredijo, navadno tako krasno, da pogled vsakega razveseli. Tudi letos se je ta praznik že prejšni den sè strelom in zvonjenjem naznanjal po celi dolini in 16. t. m. je prišlo veliko ljudstva in se je lepo vršila procesija, med katero so godci godli in domači pevci lepo prepevali; bila je potem pridiga in slovesna sv. meša in je bilo genljivo videti pobožnost večine pričujočega ljudstva, ktera se je po končani svečanosti na dom podala. Konec te lepe svečanosti pa je bil jako žalosten. Godci namreč niso šli po opravljeni božji službi na dom, temuč šli so v bližnjo krčmo, kjer se je začel ples in nezmerno pijančevanje in prišlo je med prevzetnimi fantalini, ki so se iz raznih vesi zbrali bili, do grdega prepira in pretepavanja tako, da je bilo 16 fantov več ali manj ranjenih, eden celo nevarno, da so ga morali na dom nesti. Veliko krivi so tega soseskini predstojniki, kteri bi v taki priložnosti morali skrbeti, da bi o pravem času mir in čast celi občini ohranili.

Od Pesnice. (Nova železniška postaja.) Osemnajst občin zgornje Pesniške doline je do vlade prošnjo vložilo zaradi prestave železniške postaje „Pesnizhof“ na Leitersberg, ker se tukaj vse ceste zgornje Pesniške doline križajo in se ta kraj veliko bolj primeren vidi za železniško postajo, kakor dosedanji, kteri v nekem kotecu leži in je preveč oddaljen od vseh vozniških cest. Za rodovitno Pesniško dolino dosedanja železniška postaja nima skoro nobene vrednosti, ker se le po ovinkih do nje pride in vsak voznik že skoro raji na Mariborsko železniško postajo pelja, kakor na ravno tako oddaljeno postajo „Pesnizhof“.

Želeti je, da bi se na te razmere ozrlo in želja prošnjikov izpolnila.

Iz sosedne Kranjske. (Zastran banke Slovenije) se mi zdi, da so „Novice“ pravo zadele i da se bode tudi pri občenem zboru sploh v tem smislu glasovalo. Ravnateljstvo banke je namreč le za novo doplačevanje ali celo popolno izplačanje delnic, kar je pa pri nas neizpeljivo zavoljo nezmožnosti mnogih prevarjenih akciionarjev, kakor tudi zaradi nezaupnosti drugih, ker se po pravici bojé, da, če bi tudi vse doplačali, kar se od njih zahteva, bi se razpad banke le za eno ali dve leti zakasnil, druga nič. — Mi pa smo z „Novicami“ vred najbolj za zedinjenje z banko „Slavijo“, ali pa, ako bi se to doseči ne dalo, za to, da našo banko prodamo kakemu konsorciju delničarjev, ki niso radi banke še obupali, pa imajo tudi potrebne dušne i materijalne zmožnosti, da si jo še v dober stan pripraviti upajo. V tem slučaju bi morda najbolj kazalo, če bi se naša akcijska banka po izgledu „Slavije“ i drugih v vzajemno zavarovalno banko spremenila ter naše dosedanje akcije ali „medčasne liste“ po storjenej pogodbi kot posojilo sprejela, ktero nam bi povrnila, kakor hitro bi to-

liko zamogla. Z daljnim doplačevanjem pa nikakor ne kaže. Kajti akcionarji so uže dovolj zgubili s tem, da so se na poštenje opravičnega sveta i ravnateljstva zanašali, torej se nikakor ne spodobi jih še dalje skubsti. Res je sicer, da se delnice na 200 gld. glasé, i da se tudi lahko do te svote povišajo, toda le če kaže in če sami delničarji to sklenejo, kar bi gotovo radi stouili, ako bi se s premoženjem tako vestno gospodarilo, da jim bi banka po 6% dividende plačevala, kakor se je pri pristopu obetalo, zdaj pa je novo doplačevanje skoro popolnoma nemogoče. Ako pa ravnateljstvo brez obzira le to povdarja, da ima pravico delničarje k doplačevanju siliti, naj vé, da imajo tudi delničarji pravico — ravnateljstvo, ves opravični svet i sploh vse, ki so propada banke kaj krivi, v sodnijsko preiskavo i na tožno klop spraviti, kar sleherni zasluži, kateri izročeni mu denar zapravi, zanašajé se na to: „vsaj bodo delničarji doplačali vse, kolikor bo treba“. Res žalostno do kraja je, da je pri nas na slovenskej zemlji z edinim našim domačim denarnim zavodom tujcem v posmeh i nam v sramoto do tega prišlo; kajti če bi se bilo z bankinim premoženjem previdno, pošteno i vestno ravnalo, bila bi banka „Slovenija“ vse druge enake zavode na domačej zemlji izpodrinila i prekوسila; tako pa nam je naša edina zavarovalna banka mora postala, ki nas neusmiljeno tlačí i tudi vse drugo vspešno delovanje i napredovanje na narodnem polju zavira!

Iz Medvedove doline. (O banki Sloveniji) smo prejeli dopis, kateri dokazuje, da je njeno vse podvzetje od konca do kraja sleparija ali „švindl“ in naposled tako sklepa: najboljšé je tedaj, da se ta mrtvec 3. avgusta slovesno pokoplje, ter likvidira. Ako bi se pa vendar drugače sklenilo, se mora tudi uradovanje predrugačiti. Li je resen pri zastopnikih toliko tirjatve, kakor „Gospodar“ št. 26. priobčuje, to svedoči, da načelnik ognja ni na svojem mestu. Enako se naj nikomur zastopništvo ne izroči, ki ni ob enem tudi delničar, sicer je le „dvanajstkrajcarčnik“ — gleda le na svoj nego na banke korist, ker brezvestno previsoko zavaruje, da le več 12 krajcarjev dobiva!

Politični ogled.

Vojska na Turškem. V začetku pretečenega tedna so Turki in jihovi prijatelji po svetu zatrobili turški razglas, po katerem je knez Milan odstavljen, Srbom pa ukazano povsod orožje položiti in turško vojno v srsbske trdnjave sprejeti. Ker se za razglas turški nihče ni zmenil, se je res začela od strani Turkov močno napadalna vojska. Na večih mestih so hotli v Srbijo, a povsod bili so odbiti. Pri napadih zgubili so Turki veliko ljudi. Turški glavni poveljnik Kerim-paša je v Sredecu zbral 40.000 mož in se začel pomikati proti Nišu, kder ima Ejub-paša 30.000 mož. Tej močni turški vojni se je general Črnajev modro

in o pravem času umaknil, da se s svojimi 50.000 Srbi laglje v bran postavi z bolj združenimi močmi. Kerim-paša je sedaj v Nišu in nameni udariti čez srsbsko mejo, kder utegne brž do velike bitke priti. General Črnajev je med tem obiskal vojno Cahovo na jugu in pa vojno Lješaninovo, ki brani Srbijo ob reki Timok. Dvakrat bil je pretečeni teden tukaj boj, 18. in 22. julija. Prvokrat je „rezni“ Lješanin, videvši, da ga Turki nameravajo napasti, nje sam prejel, ter s 13.000 Srbi naglo udaril čez Timok in Osman-paši do poldneva vzel 3 šance pri Izvoru. Toda okoli dveh zapazi, kako Fazli-paša s 6000 vojaki Turkom naglo na pomoč hiti. Sedaj pa reče vrli Lješanin: otroci, sedaj pa le nazaj! In preden je Fazli-paša došel, bili so Srbi zopet na srsbski zemlji in so mostove čez Timok podrlí. Turki so sicer hotli čez vodo, pa srsbska artilerija in dobro nastavljeni streli so jih zavrnoli. Više 3000 Turkov je mrtvih obležalo. Dne 22. julija je Fazli-paša ponovil svoj napad, pa je bil odbit. Med tem so srsbski prostovoljci združeni z Bolgari za hrbtom Osman-paše blizu do Vidina prodrli in potem se zopet vrnoli požgavši Čerkeske vesi. Na zapadni strani ob Drini in Savi je general Alimpič mislil, da pridobi mesto Bjelino, a varal se je. Turki so celo iz Travnika sredi Bosnije privlekli vojakov in so 19. julija divje naskočili Alimpičevo vojno. Boj je trajal do večera. Grozna ploha se je vtila in nadaljšno preganjanje Turkov ustavila, ki so bili popolnem tepeni. Srbi so prodrli celo blizu do Bjeline in drugi den 200 Turkov pokopali; više 4000 ranjenih Turkov leži v Bjelini. Knez Milan je generalu Alimpiču poslal zahvalno pismo in zlati križec Takovski. Više nad Alimpičem je Dželaledin-paša (rodem Poljak, tedaj krščen Slavjan — ob grdoba) hotel vzeti Mali-Zvornik pa je bil hudo tepen. Palo mu je 300 Turkov. Še više in dalej na južno je arhimandrit Dukič Turke ob vodi Lim premagal in tudi Cah je 24. julija močen napad Turkov sijajno odbil. Čolič-Antič pa je 4000 Srbov poslal proti Mitroviči ter je stezo zaprl med železniško postajo v Mitrovicah in med Novim-pazarom. Tako so Turki v Bosniji popolnem zgubili zvezo z Carigradom. — Črnogorci se boljše bijejo doma na južni strani proti Skadarju, od koder hoče 20.000 Turkov vdreti v Črnogoro, kakor pa v Hercegovini. Ondi je Petrovič zopet zmagal, čeravno ima samo 6000 junakov pod seboj. Med tem pa je knez Nikola tako počasno napredoval v Hercegovini, da je Muktar-paša čas imel vrniti se s 13 bataljoni iz Serajeva in zopet priti v Mostar in še Nikoli nasproti iti. V soteski med Blagajem in Nevesinjami je Nikola bil tepen in primoran umakniti se. Ta pobitka utegne nevarna biti, ker so Črnogorci preveč raztrošeni po Hercegovini. V Bosniji je vstaš Golub v naskoku vzel mesto Skender-Vakup 18. julija. Pogorelo je 100 hiš. Golub je zaplenil 1100 volov, 1200 ovac in 14 kanonov. Vstaš Jelič je v Vučji planini blizu